

Samverkansmodellen för medicinteknik, 2024

Om samverkansmodellen för medicinteknik

Regionernas samverkansmodell för medicinteknik är en del av det nationella systemet för kunskapsstyrning inom hälso- och sjukvården. Genom nationellt ordnat införande samverkar alla Sveriges regioner för att uppnå en mer rättvis och jämlik användning av nya medicintekniska produkter över hela landet, samt en effektiv användning av våra gemensamma resurser.

En central aktör i samverkansmodellen är det medicintekniska produktrådet, MTP-rådet. MTP-rådet är en beslutsgrupp med representanter från de sex samverkansregionerna för hälso- och sjukvård. Rådet stöttar alla regioner i frågor kring användning av nyare medicintekniska produkter och lämnar rekommendationer för hur produkterna bör införas och användas. Rådet kan även lämna rekommendationer om utfasning av äldre produkter som inte medför relevant patientnytta. Efter att MTP-rådet lämnat en rekommendation är det varje region som själv beslutar om, och hur, de ska införa eller fasa ut produkten.

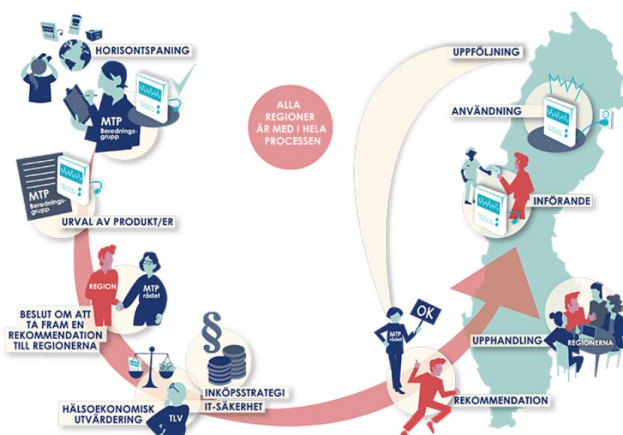
MTP-rådet har en beredningsgrupp som ger rådet operativt stöd.

Beredningsgruppens uppdrag är att bereda ärenden till MTP-rådet. Gruppen ansvarar för horisontspaning och gör ett första urval av produkter enligt MTP-rådets beslutade prioriteringskriterier.

Processen för nationellt ordnat införande beskrivs översiktligt i figur 1. Denna rapport redogör för samverkansmodellens arbete i processens olika delar under 2024.

Figur 1: Process för nationellt ordnat införande av medicintekniska produkter inom samverkansmodellen för medicinteknik

Horisontspaning och urval av produkter

Horisontspaning är ett samlingsnamn för det arbete som utförs i syfte att identifiera nya medicintekniska produkter och utvecklingstrender som kan vara relevanta för nationellt ordnat införande. MTP-rådets beredningsgrupp ansvarar för horisontspaning samt för att göra ett första urval av produkter att lyfta till MTP-rådet. Arbetet utförs i samarbete mellan Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket (TLV), Nationella programområden (NPO), regionernas nätverk och företag.

Under 2024 har horisontspaning framförallt bedrivits med hjälp av TLV, som regelbundet bevakar utvärderingar av medicintekniska produkter som publiceras av motsvarande myndigheter i ett antal utvalda länder. Flera produkter har också fångats upp genom beredningsgruppens nätverk ute i regionerna. Under 2024 utvecklades en tipsfunktion på samverkansmodellen för medicintekniks webbsida, vilket har genererat flera inspel från företag. Totalt behandlade beredningsgruppen ett hundratal nya produkter under 2024.

Lansering av nytt ärendehanteringssystem

Under 2024 lanserades ett nytt digitalt verktyg för horisontspaning och ärendehantering kallat ProMT. Systemet har avsevärt förbättrat möjligheterna till överblick över de produkter som samverkansmodellen för medicinteknik arbetar med, och deras flöde genom processen. Totalt fanns 573 produkter registrerade i systemet vid årets slut.

Underlag till MTP-rådet

Beredningsgruppen presenterar ett urval av produkter för MTP-rådet, som beslutar om det ska tas fram en nationell rekommendation för produkterna. MTP-rådets bedömning görs utifrån uppsatta prioriteringskriterier som är baserade på den etiska plattformen. Vilken typ av underlag som behövs för att MTP-rådet ska kunna ta fram en rekommendation som varierar beroende på typ av produkt. Vanligtvis ligger följande underlag till grund för en rekommendation: en hälsoekonomisk utvärdering, analys av kommersiella förutsättningar samt en juridisk analys avseende IT-säkerhet och personuppgiftshantering. Dessa gemensamma utvärderingar sparar resurser för regionerna, eftersom varje region annars var för sig skulle utvärdera produkterna.

Under 2024 har MTP-rådet gett Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket (TLV) i uppdrag att göra hälsoekonomiska utvärderingar av produkten Exablate Neuro och produktgruppen hybrid closed loop-system för diabetes. Sedan tidigare pågår arbete med utvärdering av robotsystem för knä- och höftkirurgi och ryggkirurgi. Utvärderingarna är ett steg i processen inför att MTP-rådet kan utfärda en rekommendation. Nedan följer mer information om dem.

Utvärdering av robotsystem för knä- och höftkirurgi samt ryggkirurgi

MTP-rådet utfärdade under 2023 två rekommendationer om att avvakta med införande av robotsystem för knä- och höftkirurgi respektive ryggkirurgi i väntan på utvärdering och bad samtidigt Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket (TLV) att genomföra hälsoekonomiska utvärderingar på robotsystemen.

Investeringskostnaden för robotsystem för ryggkirurgi varierar, men ligger på ungefär 4 – 11 miljoner kronor. För knä- och höftkirurgi ligger investeringskostnaden på cirka 13 miljoner kronor. Till investeringskostnaderna tillkommer även förbrukningskostnader. Inköp och användning av dessa typer av robotsystem medför således stora kostnader och det är viktigt att utvärdera deras nytta i förhållande till kostnader.

Under 2024 har TLV arbetat med hälsoekonomiska utvärderingar av produkterna ExcelsiusGPS (Globus Medical) och Mazor X Stealth (Medtronic) som används för ryggkirurgi, samt produkterna Velys (Johnson & Johnson) och Rosa (Zimmer Biomet) som används för höft- och knäkirurgi. Utvärderingarna för Mazor X Stealth och Velys slutrapporterades under 2024. Resterande utvärderingar bedöms slutrapportereras under 2025.

Under året gjorde MTP-rådet även en analys av kommersiella förutsättningar för robotsystemen.

Utvärdering av Exablate Neuro för behandling av tremor

MTP-rådet har gett Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket (TLV) i uppdrag att göra en hälsoekonomisk utvärdering av Exablate Neuro för behandling av tremor hos patienter med essentiell tremor och Parkinsons sjukdom, där läkemedelsbehandling ger otillräcklig symtomlindring.

Patienter med essentiell tremor för vilka läkemedelsbehandling inte minskar tremorn tillräckligt kan i vissa fall erbjudas djup hjärnstimulering (DBS, Deep Brain Stimulation). Djup hjärnstimulering är invasiv, reversibel och använder inopererade elektriska kablar. Denna behandling lämpar sig dock inte för alla. Produkten Exablate Neuro ger istället högfokuserat ultraljud till djupt liggande kärnor i hjärnan. Förhoppningen med Exablate Neuro är att fler patienter än idag ska få bra symtomlindring av sin tremor.

TLV:s utvärdering av produkten förväntas rapporteras under 2025.

Utvärdering av hybrid closed loop-system för diabetes

MTP-rådet har gett TLV i uppdrag att göra en hälsoekonomisk utvärdering av produktgruppen hybrid closed-loop system för vuxna med diabetes typ 1.

Cirka 42 000 vuxna personer i Sverige lever med diabetes typ 1. Regionernas kostnader för medicinteknik på diabetesområdet har ökat kraftigt de senaste åren. En orsak är den ökade användningen av så kallade hybrid closed loop-system. Det är avancerade insulinpumpar som automatiskt reglerar insulintillförseln, istället för att personen själv doserar insulin baserat på värden från en glukosmätare. Syftet med hybrid closed loop-systemen är att ge en bättre blodsockerkontroll och en minskad risk för komplikationer.

MTP-rådets rekommendationer

Det finns ett stort flöde av nya medicintekniska produkter, och det är en utmaning för varje region att själv utvärdera och avgöra om det är ändamålsenligt att införa produkterna i hälso- och sjukvården. Att MTP-rådet lämnar nationella rekommendationer bidrar till en mer jämlik vård över landet och att tillgängliga resurser prioriteras på bästa sätt utifrån bästa tillgängliga kunskap.

Under 2024 beslutade MTP-rådet om tre rekommendationer, som totalt omfattade sex produkter och en produktgrupp. Rekommendationerna beskrivs närmare nedan.

Rekommendation om produkter för ryggmärgsstimulering

Idag uppskattas fem till tio procent av patienter med långvarig smärta, så kallad neuropatisk smärta, bli behandlade med ryggmärgsstimulering. Det innebär elektrisk stimulering av ryggmärgen för att lindra långvarig smärta. Kostnaderna

för användningen av ryggmärgsstimulering är betydande och det varierar i vilken utsträckning regionerna använder metoden.

MTP-rådets rekommendation till regionerna är att produkterna Intellis, Proclaim och Wavewriter *kan* användas till patienter med bristande effekt av konventionell behandling vid neuropatisk smärta. MTP-rådet bedömer att de kliniska effekterna av ryggmärgsstimulering generellt sett är osäkra. Regionerna rekommenderas att bidra till nationell samordning av patientselektionen vid behandling med ryggmärgsstimulering och till systematisk insamling av kunskap om effekterna av dessa produkter. Vidare rekommenderar MTP-rådet regionerna att *avstå* från att använda produkterna Evoke och Omnia Senza. Anledningen är att MTP-rådet inte kan värdera produkternas kostnadseffektivitet och nytta eftersom företagen avstod från att medverka i den hälsoekonomiska utvärderingen av produkterna.

Rekommendation om produkt för sedering vid ventilatorvård på intensivvårdsavdelning

Enligt Svenska Intensivvårdsregistret behöver omkring 14 000 vuxna patienter per år invasiv ventilatorvård på en intensivvårdsavdelning. För att förebygga och minska obehag vid ventilatorvård kombineras behandlingen med sederande och smärtlindrande läkemedel.

MTP-rådets rekommendation till regionerna är att *avstå* från användning av produkten Sedaconda ACD för sedering vid ventilatorvård på intensivvårdsavdelning. Motiveringen är att produkten inte visar på några positiva effekter som är större än de andra substanser och metoder som används idag, plus att en generell användning av produkten skulle innebära ökade kostnader för vården.

Inför rekommendationen gjordes också en marknadsanalys för produkten.

Rekommendation om produktgrupp med syfte att minska strålskador vid prostatacancer

Produktgruppen rectal spacer-gel används för att minska stråldosen till ändtarmen vid strålbehandling av prostatacancer. MTP-rådet kom 2022 med en rekommendation avseende produkterna SpaceOAR Hydrogel eller Barrigel. TLV kunde då inte göra hälsoekonomiska bedömningar eftersom företagen tackade nej till att medverka. MTP-rådets rekommendation till regionerna var därför att *avvakta* med användning av SpaceOAR Hydrogel och Barrigel till dess mer kunskap finns tillgänglig. För att inhämta underlag öppnade MTP-rådet för ett *stegvis införande med strukturerad uppföljning* i fyra regioner. I övrigt rekommenderas att endast använda produkterna inom ramen för kliniska studier.

MTP-rådet uppdaterade under 2024 rekommendationen, med förändringen att region Stockholm ersatte Region Uppsala i arbetet med stegvist införande. Övriga

regioner som deltar är Region Skåne, Västragötalandsregionen och Region Västerbotten.

Arkivering av rekommendation om genexpressionsanalys

MTP-rådet utfärdade i januari 2022 en rekommendation avseende produkter för genexpressionsanalys inför beslut om adjuvant behandling av bröstcancer. MTP-rådet har gjort en uppföljning av rekommendationen, som visar att produkterna nu är etablerade i Sverige därmed kan anses vara införda. MTP-rådets rekommendation och att produkterna i rekommendationen är omnämnda i vårdprogrammet har bidragit till hur användningen av produkterna ser ut idag. MTP-rådet har därför beslutat att arkivera rekommendationen.

Juridisk analys av en nationell tjänst för klinisk validering av AI-system för användning inom bröstradiologi

Artificiell intelligens (AI) bedöms kunna öka effektivitet och säkerhet i sjukvården, och ingår redan idag i ett antal medicintekniska produkter. Regionerna önskar införa olika AI-produkter, men det finns idag inte tillräckligt stöd för att kunna göra en bedömning av produkternas prestanda och nytta. Användning av AI-produkter reser också frågor inom bland annat juridik, informationssäkerhet och integritet. MTP-rådet har sett ett behov av att stödja regionerna vid införande av AI-produkter.

Ett område där AI har stor potential är bilddiagnostik. Inom nationella screeningprogram genereras stora datamängder och det utvecklas AI-lösningar för att bearbeta data. Region Stockholm arbetar med att vidareutveckla en enhetlig nationell plattform för AI-baserad analys av bröstradiologiska bilder. Målet är att utveckla hälso- och sjukvårdens förmåga att genomföra systematiska kliniska utvärderingar av AI produkter. MTP-rådet har uppdragit att göra en juridisk analys av utmaningar som finns när regioner vill använda en sådan plattform, till exempel när regioner vill dela bilder mellan sig. Arbetet kommer fortsätta under 2025.

Upphandling och införande

Efter att MTP-rådet beslutat en rekommendation om att en produkt bör eller kan införas, beslutar varje region om införande ska ske i enlighet med rekommendationen. Införandet hanteras sedan enligt respektive regions lokala rutiner. Det är med andra ord den enskilda regionen som ansvarar för införandet av den rekommenderade produkten.

Samordning av regionernas inköpschefer

Regionernas inköpschefer och företrädare för inköp av medicinteknik möts återkommande i digitala möten med syfte att dela erfarenheter och kompetens

mellan regionerna och andra relevanta aktörer. Samverkan sker även genom en digital samarbetsyta för inköpschefsamordningen.

De nyttor som inköpschefssamordningen genererar och kostnaden i form av investerad tid följs upp regelbundet, utifrån hur väl samordningens aktiviteter bidrar till att uppfylla följande mål:

- samverkan mellan regioner och andra intressenter för effektivt resursutnyttjande och ökad kunskap inom inköp av medicinteknik,
- stärka försörjningsberedskap och förmåga till krishantering, samt
- verka för nationellt ordnat införande av medicinteknik i samverkan med MTP-rådet.

Under år 2024 har elva digitala samordningsmöten hållits. Mötesfrekvensen har minskats inför 2024, så att inköpscheferna nu träffas en gång i månaden. Istället har mötestiden utökats.

Under mötena har de regionala inköpscheferna bidragit till ett effektivt resursutnyttjande och ökad kunskap inom området genom att dela med sig av pågående utvecklingsprojekt och aktiviteter i regionerna för att stärka effektiviteten och kompetensen inom inköp generellt och inom medicinteknik specifikt.

Genom inköpschefssamordningen bereds regionernas inköpschefer möjlighet att tidigt få komma med synpunkter på exempelvis förslag till ändrade myndighetsprocesser eller utförandet av aktuella regeringsuppdrag som påverkar deras dagliga verksamhet och uppdrag. Samverkan med myndigheter genom detta forum är ett effektivt sätt att utbyta erfarenheter och information på nationell nivå.

Inköpschefssamordningen har under året haft olika externa gäster, exempelvis företrädare för statliga myndigheter såsom Socialstyrelsen, Läkemedelsverket och Upphandlingsmyndigheten.

Inom inköpschefssamordningen har deltagarna också kunnat jämföra hur olika leverantörsrelaterade utmaningar har hanterats. Under året har inga akuta bristsituationer uppstått som kräver omfördelning av resurser via inköpschefssamordningen. Men i samband med en utvärdering av årets arbete inom samordningen poängterade flera inköpschefer värdet av att ha denna gruppering på plats och operationell om en krissituation skulle uppstå. Startsträckan för att hantera akuta bristsituationer är därmed mycket kort och om koordinering via den gemensamma samarbetsytan inte räcker kan akuta möten sättas upp med kort varsel.

På samarbetsytan har inköpschefssamordningens deltagare möjlighet att ställa frågor direkt till varandra, och omvärldsbevakning som är av relevans för de regionala inköpsverksamheterna publiceras löpande. Det finns också en kanal för

direktinformation om MTP-rådets rekommendationer och andra frågor som kommer upp i MTP-rådet. Om akuta behov uppstår finns en särskild kanal som regionerna använder för att undersöka möjligheten till stöd från andra regioner.

För att säkerställa att arbetet i inköpschefssamordningen även fortsättningsvis är relevant och skapar värde för regionerna har under året en arbetsprocess utvecklats. Den innebär att inköpscheferna tydligare driver prioritering av ämnen, nivå av samverkan och bidrar till uppsatta mål. Detta har skett genom att en planeringsgrupp har bildats där ett antal inköpschefer ingår. Planeringsgruppen styr bland annat inriktningen på kommande möten, prioriterar mellan förslag på innehåll och fungerar som en länk mellan inköpschefssamordningen och NSG Läkemedel och medicinteknik.

Nationell nomenklatur för inköpsstatistik på diabetesområdet

Diabetesområdet har under de senaste åren präglats av stora kostnadsökningar. Utan tillförlitlig och nationellt jämförbar statistik är det inte möjligt att fastställa vare sig hur stora dessa kostnader är eller vad de beror på. Nationell inköpsstatistik är en förutsättning för att kunna följa kostnader över tid och jämföra mellan regioner, för att stärka regionernas förhandlingskraft samt säkerställa en jämlik vård. Under 2023 påbörjades därför ett arbete med att ta fram en nationell nomenklatur för inköpsstatistik på diabetesområdet. Arbetet har fått stöd av både ekonomidirektörsnätverket och regionernas inköpschefer.

Under 2023 togs en nationell nomenklatur fram och började implementeras i regionernas regionala IT-system. Fyra av de 16 regioner som utsett kontaktpersoner för arbetet rapporterade redan i december 2023 att de börjat använda nomenklaturen i sina system, medan övriga regioner diskuterar införande med leverantörerna av sina IT-system.

Under 2024 tillsattes sedan en arbetsgrupp med uppdrag att ta fram en kravställning på hur statistik ska kunna levereras och specificeras från leverantörer. I arbetsgruppen ingår inköpsansvariga för diabetesläkemedel i fyra regioner. När denna arbetsgrupp började studera den nomenklatur som används idag blev det tydligt att denna inte ger stöd för att ta fram detaljerad statistik över de produkter som bedöms vara mest kostnadsdrivande idag och i framtiden. Arbetsgruppen har därför under året tagit fram en uppdaterad nomenklatur som ska kunna utgöra grund för att ta fram och jämföra statistik över kostnadsdrivande diabetesprodukter. Denna nomenklatur ska nu kvalitetssäkras med ytterligare regioner innan test med statistikuttag för vissa nyckelkategorier kan genomföras i utvalda regioner.

Uppföljning

Det saknas idag etablerade arbetssätt för att följa upp införande och användning av medicintekniska produkter. Det rör både uppföljning av användning av medicintekniska produkter och av produkternas kliniska effekt.

Samverkansmodellen för medicinteknik har under året arbetat med att vidareutveckla ett strategidokument för att formulera behov, erfarenheter och utvecklingsområden. Strategins primära syfte är att utveckla uppföljningen av produkter och produktgrupper som omfattas av rådets rekommendationer. Det sekundära syftet är att utveckla den generella uppföljningen av hur medicintekniska produkter köps in och används. Strategin ger en översikt över förutsättningarna för att följa upp medicintekniska produkter vad gäller tillgång till data och beskriver sedan behov. Därefter följer förslag på insatser på kort, medellång och lång sikt. Arbetet med strategin fortsätter under 2025.

Kommunikation

Idag finns en etablerad rutin för MTP-rådets kommunikation.

Kommunikationsarbetet består i att sprida MTP-rådets rekommendationer och andra viktiga beslut samt att kontinuerligt stärka kännedomen om MTP-rådet och samverkansmodellen för medicinteknik. Vid varje större kommunikationstillfälle, till exempel vid en rekommendation, görs en spridnings- och aktivitetsplan. När rekommendationen ska spridas görs ett riktat utskick till berörda nätverk i regionerna. Det tas också fram en nyhet som sprids via MTP-rådets webbsida och nyhetsbrevet för Nationellt system för kunskapsstyrning, hälso- och sjukvård. Ett pressmeddelande till fackpress går ut och utskick görs även till berörda myndigheter, patient- och professionsföreningar.

Debatt

Ett område som stack ut under 2024 är kommunikationen kring Socialstyrelsens publicerade riktlinje gällande ADHD och autism där tyngdtäcke rekommenderades. Socialstyrelsens riktlinje gick stick i stäv med MTP-rådets rekommendation om att inte förskriva tyngdtäcken med offentliga medel. Här har replik och intervju genomförts som svar på debattinlägg i Läkemedelsvärlden från Sveriges arbetsterapeuter, som återigen ifrågasatt MTP-rådets rekommendation. Rådet har även publicerat information och frågor och svar kring detta på sin webbplats.

Andra exempel på kommunikationsinsatser är MTP-rådets medverkan på Svensk användarförening för medicinteknik och IT (SAMTIT), ledningsnätverkets för medicintekniska chefers (LfMT) årskonferens samt på kunskapsstyrningens lärandeträff.

Webb

Samverkansmodellens webbplats, samverkanmedicinteknik.se, uppvisar bra besöksstatistik. Under perioden augusti till och med oktober 2024 hade webbplatsen 7 500 besök. Detta kan jämföras med 2 500 besök under samma period 2022, då webbsidan låg inbäddad i Region Stockholms webbplats janusinfo.se. De mest besökta sidorna är nyheter och MTP-rådets senaste rekommendationerna.

På webbplatsen har det också publicerats löpande information om projektet NRFit, det vill säga den nya standarden för neuroaxiala infarter, som syftar till att minska risken för förväxling av olika infartskopplingar. Samverkansmodellens webbplats har fungerat som en plattform för informationsspridning till regionerna. Projektet är initierat av Nationell samverkansgrupp Läkemedel och Medicinteknik (NSG LMMT).

Samverkan

Grupper inom kunskapsstyrningen

Beredningsgruppen ansvarar för kommunikation och dialog med relevanta grupper inom kunskapsstyrningen. Syftet är att bidra med stöd och kunskapsspridning avseende medicinsk teknik, samt att fånga upp professionens synpunkter i beredning av olika ärenden. Särskilt viktig är samverkan med de 26 nationella programområden (NPO) som leder kunskapsstyrningen inom sitt respektive område. Det är här kunskapen om den kliniska nyttan med en produkt finns. Beredningsgruppen vänder sig ofta till NPO:erna för att få återkoppling om produkter och produktområden som kan vara aktuella för en rekommendation. I samarbetet med NPO kan man få fram fördjupad information om hur en medicinteknisk produkt fungerar eller skulle kunna fungera i en svensk kontext, hur evidensläget ser ut och om det finns alternativa produkter på området. Beredningsgruppen samverkar också med de nationella arbetsgrupper (NAG) som NPO:erna tillsätter för specifika frågor.

Under år 2024 har dialog förts med följande NPO inom kunskapsstyrningen:

- RCC Cancer
- Nationellt primärvårdsråd
- NPO Akut vård
- NPO Barn och ungdomars hälsa
- NPO Endokrina sjukdomar
- NPO Hjärta- och kärlsjukdomar

- NPO Hud- och könssjukdomar
- NPO Infektionssjukdomar
- NPO Kirurgi och plastikkirurgi
- NPO Kvinnosjukdomar och förlossning
- NPO Lung- och allergisjukdomar
- NPO Mag- och tarmsjukdomar
- NPO Medicinsk diagnostik
- NPO Nervsystemets sjukdomar
- NPO Njur- och urinvägssjukdomar
- NPO Perioperativ vård, intensivvård och transplantation
- NPO Psykisk hälsa
- NPO Rehab, habilitering och försäkringsmedicin
- NPO Rörelseorganens sjukdomar
- NPO Tandvård
- NPO Äldres hälsa
- NPO Ögonsjukdomar
- NPO Öron- näs, och halssjukdomar

Övriga grupper inom kunskapsstyrningen

- Regionala samverkansgrupper (RSG)
- Sjukvårdsregionala kommunikatörer
- HTA (Health Technology Assessment)-enheter

Beredningsgruppen är också remissinstans för kunskapsstöd. Ungefär ett femtiotal remisser per år granskas, vilket också innebär ett samarbete med både NPO och NAG som tar fram kunskapsstöden. Alla remisser innehåller inte medicintekniska produkter, men i de fall de gör det kan gruppen ha synpunkter.

Patientråd

MTP-rådet och Rådet för nya terapier (NT-rådet) har ett gemensamt patientråd. Vid patientrådets möten informerar MTP-rådet och NT-rådet om aktuella ärenden i arbetet med nationellt ordnat införande av medicinteknik och läkemedel. Syftet med patientrådet är att fånga upp patienters och närståendes perspektiv samt kunskap inom aktuella frågor. Patienter och närstående företräds av

Bröstcancerförbundet, Astma- och Allergiförbundet, Tarm-, uro- och stomiförbundet, Diabetesförbundet, Schizofreniförbundet och Riksförbundet Sällsynta diagnoser. Patientföreträdarna representerar inte främst patienter i sitt eget förbund utan samtliga Sveriges patienter.

Det beslutades under året att mandatperioden för patientföreträdare ska vara 3 år med möjlighet till förlängning. Rekrytering sker som tidigare via Funktionsrätt Sverige och Nätverket mot cancer.

Under 2024 gjordes en särskild utbildningssatsning med fokus på etik. Företrädare för NT-rådet höll en föreläsningsserie om etiska principer, värdering av patientnytta och prioriteringar inom hälso- och sjukvården. Varje pass följdes av diskussioner och synpunkter från patientföreträdare inhämtades. Vidare informerade MTP-rådet om hur inköp av medicintekniska produkter går till och samverkansmodellens arbete med inköpssamordning. Rådet har även fått en presentation av hur patientorganisationerna i Sverige är uppbyggda.

Under 2024 hölls fyra patientrådsmöten, varav två digitala och två fysiska på SKR.

Internationella samarbeten

MTP-rådet anordnade under 2024 ett besök av Behandlingsrådet i Danmark. Behandlingsrådet är MTP-rådets motsvarighet och de gör utvärderingar av medicin- och hälsoteknik för ordnat införande i Danmark. Man har tidigare besökt Behandlingsrådets konferens i Danmark och med årets möte förstärktes samarbetet. Syftet var att organisationerna skulle knyta tätare band, lära av varandra och diskutera gemensamma utmaningar.

Representanter för MTP-rådet deltog i ett nordiskt samarbetsmöte om utvärdering och införande av medicintekniska produkter i Trondheim. Danmark, Finland, Sverige och Norge deltog med representanter från både myndigheter och företrädare för hälso- och sjukvården som regioner.

Samverkansmodellens interna processer och verktyg

MTP-rådets interna arbete

Möten

MTP-rådet hade elva ordinarie möten under 2024. MTP-rådet och beredningsgruppen har haft ett gemensamt internt i april.

Utvecklingsarbete

Nationella samverkansgruppen för läkemedel och medicinteknik (NSG LMMT) har gett MTP-rådet i uppdrag att utveckla arbetet i MTP-rådet och dess beredningsgrupp för att få ut mer nytta av arbetet med ordnat införande och i förlängningen bidra till målet om en jämlik, kostnadseffektiv och ändamålsenlig användning av medicintekniska produkter över hela landet. Under 2024 påbörjades detta utvecklingsarbete genom att områden för utveckling av arbetssätt identifierades och prioriterades. Ett antal utvecklingsområden har därefter valts ut och påbörjats.

Intern policy för egenfinansiering av medicintekniska produkter

MTP-rådet beslutade om en intern policy för när det skulle kunna vara aktuellt att beakta egenfinansiering av medicintekniska produkter i MTP-rådets rekommendationer. Med egenfinansiering avses att individen själv finansierar medicintekniska produkter. Policyn består av fyra kriterier som kan användas som beslutsstöd i MTP-rådets arbete. Genom att beakta egenfinansiering kan MTP-rådet ge mer ändamålsenliga rekommendationer till regionerna och bättre prioritering av resurser utifrån möjligheten till egenfinansiering.

Interna principer för uppdatering av MTP-rådets rekommendationer

MTP-rådet har beslutat om interna principer för uppdatering av rådets rekommendationer. Principerna innebär bland annat att varje rekommendation genomlysas en första gång efter två år. Därefter beslutas om kommande uppföljningsintervall för det ärendet. Om genomlysningen visar att produkten är införd arkiveras rekommendationen, undantaget rekommendationer om avrådan eller utfasning. Rekommendationer kan uppdateras tidigare om det kommer studier eller andra faktorer som påverkar rekommendationens innehåll. Beredningsgruppen har tagit fram en checklista som stöd för arbetet. Under 2024 genomlystes rekommendationerna om genexpressionsanalys respektive diagnosticering av förmaksflimmer.

Internt arbete om svårighetsgrad

I sina rekommendationer förväntas MTP-rådet ta hänsyn till ”tillståndets svårighetsgrad”. Det är särskilt utmanande inom området diagnostik. En arbetsgrupp slutrapporterade under året sitt arbete med ett dokument som resonerar kring de svårigheter som finns med kriteriet svårighetsgrad. Syftet med detta dokument är att stödja rådets arbete framöver.

Beredningsgruppens interna arbete

Möten

MTP-rådets beredningsgrupp har haft elva ordinarie möten.

Utveckling av arbetsprocessen för horisontspaning

Nationella samverkansgruppen för läkemedel och medicinteknik (NSG LMMT) har gett samverkansmodellen i uppdrag att utveckla arbetet med horisontspaning för medicintekniska produkter genom tydligare arbetsprocess och implementering av ärendehanteringssystem. Beredningsgruppen har vid en workshop och vid flera möten arbetat med att förtydliga målbild och process för horisontspaningen samt att identifiera regionala grupper och nätverk som gruppen behöver ha kontakt med. Utvecklingsarbetet har understrukt vikten av att horisontspaningsarbetet fokuserar på att identifiera produkter som är intressanta för regionerna och relevanta för införande i svensk sjukvård. Beredningsgruppen arbetar också kontinuerligt för att öka kännedomen om samverkansmodellen för medicinteknik och att få till bra samarbetsformer med övriga grupperingar inom kunskapsstyrningen.